

Πέμπτη, 5 Ιουλίου 2018

Η Ράνια Μπουμπουρή ανοίγει την πόρτα στο Σπίτι του Παιδικού Βιβλίου

Από την Μαρία Παπανικολάου

Μια συγγραφέας συνεπής και αγαπημένη 15 χρόνια τώρα γράφει βιβλία για παιδιά. Από τις πιο δραστήριες στο χώρο της συγγραφής, πάντα αεικίνητη, δημιουργική και προπάντων χαμογελαστή!

Η Ράνια Μπουμπουρή μετρά πάνω από 20 τίτλους παιδικών βιβλίων, είναι επιμελήτρια εκδόσεων και μεταφράστρια, ενώ γράφει στο γνωστό site για το βιβλίο Διάστιχο (www.diaastixo.gr).

Η Ράνια ανοίγει την πόρτα στο Σπίτι του Παιδικού Βιβλίου κάθετα αναπαυτικά στον καναπέ μας και η κουβέντα ξεκινά! Θέμα μας τι άλλο; Το παιδικό βιβλίο.

Ελάτε κι εσείς, διαβάστε τι είπαμε μαζί!

1. Κα Μπουμπουρή, Ράνια, γράφεις παιδική λογοτεχνία εδώ και χρόνια έχοντας μια σημαντική και ιδιαίτερα δυναμική παρουσία στο παιδικό βιβλίο. Πόσο εύκολο ή δύσκολο είναι στην εποχή των social media να γράφεις για παιδιά;

Πράγματι, φέτος έκλεισα 15 χρόνια στον χώρο του παιδικού βιβλίου ως συγγραφέας, αφού το πρώτο μου βιβλίο κυκλοφόρησε το 2003, ως επιμελήτρια εκδόσεων και μεταφράστρια όμως είμαι στον χώρο σχεδόν 20 χρόνια. Κι έχω

καταλάβει ότι το παιδικό βιβλίο είναι εύκολο και δύσκολο είδος συνάμα, ανεξαρτήτως εποχής. Εύκολο για τους δημιουργούς που είναι η φυσική τους κλίση και βρίσκονται κοντά στην παιδική ψυχολογία, δύσκολο επειδή απαιτεί ιδιαίτερη μαεστρία το να γράφει κανείς απλά χωρίς να είναι απλοϊκός και γλυκά χωρίς να είναι γλυκερός, στήνοντας μια ολόκληρη ιστορία με αυστηρή δομή σε περιορισμένο αριθμό λέξεων. Το θέμα των social media δεν δυσκολεύει ιδιαίτερα όσους συγγραφείς απευθυνόμαστε σε μικρά ή πολύ μικρά παιδιά, διότι στις ηλικίες αυτές δεν έχουν ευτυχώς τέτοιες έγνοιες τα παιδιά.

2. Πώς επιλέγεις τα θέματά σου; Υπάρχει κάποιο μυστικό που σε φέρνει πιο κοντά

στη σκέψη και τις ανησυχίες των παιδιών που συχνά πραγματεύεσαι με αλληγορικό τρόπο στα βιβλία σου (το φαγητό, ο ύπνος με τους γονείς, η συμπεριφορά στο αυτοκίνητο, οι παππούδες και οι γονείς, η ανεργία, η οικολογία...);

Τα θέματα άλλοτε τα βρίσκω, από κάτι που θα πέσει στην αντίληψή μου και θα το επεξεργαστώ όταν ωριμάσει μέσα μου ως σύλληψη, άλλοτε με βρίσκουν, από μια κατάσταση που καλούνται να αντιμετωπίσουν τα παιδιά στο περιβάλλον μου - τα δικά μου, οι φίλες και οι φίλοι τους, τα ανίψια μου... Το μυστικό είναι πανθομολογούμενο: η επικοινωνία με τα παιδιά και η επαφή με την παιδικότητα που έχει αφήσει ανεξίτηλα σημάδια μέσα μας.

3. Θεωρείς πως η λογοτεχνία για παιδιά έχει αλλάξει στα χρόνια της κρίσης; Η θεματολογία, ο τρόπος γραφής... Τελικά πώς έχει διαμορφωθεί το τοπίο από τότε που ξεκίνησες και διανύοντας τα χρόνια της κρίσης;

Η λογοτεχνία αντικατοπτρίζει συνήθως το πλαίσιο μέσα στο οποίο γεννιέται, κι έτσι ασφαλώς επηρεάζεται από τις κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής. Στη χώρα μας, η οικονομική κρίση συνέπεσε πάνω-κάτω χρονικά με την έξαρση του προσφυγικού ζητήματος, κάτι το οποίο αποτυπώνεται θεματικά και στη λογοτεχνική παραγωγή για παιδιά. Για το θέμα της ανεργίας, που με ρωτήσατε προηγουμένως, δεν νομίζω ότι θα είχα γράψει το βιβλίο «Ο μπαμπάς είναι άνεργος» (Ψυχογιός, 2014), αν δεν ένιωθα την ανάγκη να μιλήσω για το θέμα αυτό στα παιδιά της εποχής μας, που πολλά βιώνουν έντονα το πρόβλημα στο οικογενειακό τους περιβάλλον, να τους δώσω μια αφορμή να προσεγγίσουν το ζήτημα από μια οπτική πιο ψύχραιμη και καθησυχαστική, παρ' όλα αυτά ρεαλιστική.

4. Στις τρυφερές ηλικίες των 3, 4, 5 οι γονείς, κυρίως οι μαμάδες (γενικά οι γονείς) επιλέγουν τα παιδικά βιβλία για τα παιδιά τους. Όταν γράφεις ιστορίες για παιδιά, σκέφτεσαι και λίγο τους γονείς; Δηλαδή πώς να τους διευκολύνεις με το λογοτεχνικό λόγο να προσεγγίσουν τα παιδιά τους σε θέματα της καθημερινότητας; Θεωρείς πως είναι και αυτός ένας ρόλος του συγγραφέα του παιδικού βιβλίου;

Δε γίνεται να μη σκέφτομαι και τους γονείς, αφού ως μητέρα κι εγώ είμαι αναγνώστρια βιβλίων που απευθύνονται στα παιδιά μου και κρίνω το περιεχόμενό τους και με αυτή την ιδιότητα. Θεωρώ ότι, όσο δύσκολο κι αν είναι, μπορεί το παιδικό βιβλίο να χαρίσει στιγμές απόλαυσης στα παιδιά αποτελώντας παράλληλα κι εργαλείο για τους γονείς ή τους δασκάλους τους. Αυτή τη στιγμή που μιλάμε, μόλις βγήκε από το τυπογραφείο άλλη μια ανατύπωση του βιβλίου μου «Στο γιογιό με τη γιαγιά» (Ψυχογιός, 2012 και 2014), που έχει λύσει τα χέρια των γονιών στο θέμα της εκπαίδευσης στο γιογιό, και πολλοί μού γράφουν ότι τα παιδιά ζητούν να τους το διαβάσουν ξανά και ξανά, ακόμα κι αφού έχουν αφήσει πια για τα καλά πίσω τους το στάδιο της πάνας. Παρόμοια επιτυχία έχει σημειώσει και το «Γλυκιά μου πιπίλα» (Ψυχογιός, 2010 και 2015). Ή τα βιβλία που δεν έχουν άμεσο χρηστικό αποτέλεσμα, όπως το «Οι γονείς μου» και «Η γιαγιά μου και ο παππούς μου», τα οποία βρίσκονται ψηλά στην προτίμηση των παιδιών, αλλά απολαμβάνουν εξίσου και οι γονείς/γιαγιάδες/παππούδες την ανάγνωσή τους.

5. Έχεις κι εσύ παιδιά, αλλά ζεις καθημερινά την αγάπη όλων των μικρών αναγνωστών σου. Νομίζεις ότι υπάρχει ένας διαφορετικός κώδικας επικοινωνίας με τους μικρούς σου αναγνώστες; Στο λένε όταν σε βρίσκουν και σου μιλούν; Είναι αλήθεια ότι τα παιδιά "διαβάζουν" και αποκωδικοποιούν με το δικό τους τρόπο τις ιστορίες;

Ναι, συναντώ πολλά παιδιά, είτε στις παραστάσεις που κάνει ο Αλκιβιάδης Κωνσταντόπουλος με βάση τα «τρελά τρελά» βιβλία-CD μας, που κυκλοφορούν από τις Εκδόσεις Ψυχογιός, είτε στα σχολεία που επισκέπτομαι όσο πιο συχνά μπορώ - όχι και τόσο συχνά δηλαδή, αφού εργάζομαι, αλλά περίπου μία φορά τον μήνα. Και θα σας δώσω ένα παράδειγμα από την τελευταία μου επίσκεψη για το περασμένο σχολικό έτος, που έγινε την Παρασκευή 8/6 στο 1ο Δημοτικό Σχολείο της Στυλίδας - εκεί είναι ένα κοριτσάκι που δεν πέφτει για ύπνο το βράδυ, αν δεν ακούσει ολόκληρο το CD από το «Τρελό τρελό Αγρόκτημα». Το κοριτσάκι αυτό, λοιπόν, ήθελε να είναι συνέχεια δίπλα μου - στην παρουσίαση, στη συζήτηση με τα άλλα παιδιά της τάξης του, στις φωτογραφίες. Αυτού του είδους η σύνδεση που δημιουργείται με τα παιδιά μέσ' απ' τη δουλειά μου, και για την οποία μου μιλούν και μου γράφουν πολλοί γονείς, είναι για μένα η μεγαλύτερη ευλογία.

6. Την Αλφαβήτα την λατρέψαμε, το Σκιουράκι, την πιπίλα, τη μάχη της οδοντόβουρτσας, το αριθμητάρι, το αγρόκτημα και όλα τα υπέροχα βιβλία σου. Τώρα ήρθε και το βιβλιοφιλαράκι! Σε έμμετρο λόγο κάτι που επιλέγεις σε πολλά βιβλία σου. Τα παιδιά έχουν τελικά περισσότερα βιβλιοφιλαράκια ή ... ταμπλετάκια στις μέρες μας; Πόσο δυνατό είναι το βιβλιοφιλαράκι σου να αντιμετωπίσει τα παιχνίδια, τα βίντεο και γενικά την digital εικόνα;

Μέχρι στιγμής, «Το βιβλιοφιλαράκι μου» τα πάει πολύ καλά σ' αυτή τη μάχη - μάλιστα, πριν από λίγες μέρες, μια γνωστή τραγουδίστρια μου έλεγε ότι ο γιος της το ζητάει να το διαβάσουν κάθε βράδυ. Όταν ένα βιβλίο είναι απολαυστικό για τους

μικρούς αναγνώστες, δεν το τρομάζει η σύγκριση ή ο ανταγωνισμός με τα τάμπλετ. Το παιδί που έχει νιώσει ότι η ανάγνωση είναι μια δραστηριότητα απολαυστική, θα αναζητήσει το βιβλίο ανάμεσα και στις άλλες απολαύσεις του. Μια άλλη μαμά μου έλεγε ότι η κόρη της δεν πάει ούτε στην παιδική χαρά χωρίς το «Πουθενά χωρίς την κούκλα μου» - καταλαβαίνετε, λοιπόν, τι σημαίνει αυτό, τι σημαίνει για ένα μικρό παιδί να βάζει στην ίδια θέση τη χαρά του παιχνιδιού με τη χαρά της ανάγνωσης!

7. Οι ζωγραφιές στα βιβλία σου είναι πάντα πανέμορφες και λαχταριστές! Ποιος επιλέγει τους εικονογράφους σου; Πιστεύεις ότι ο συγγραφέας έχει λόγο;

Ναι, η εικόνα είναι εξίσου σπουδαίος παράγοντας με το κείμενο στο παιδικό βιβλίο, κι έτσι ο συγγραφέας θα πρέπει να έχει λόγο, αφού η αισθητική καλλιέργεια των παιδιών είναι ένα από τα ζητούμενα στη δουλειά μας και η αισθητική συγγένεια των δημιουργών απαραίτητη για μια καλή συνεργασία. Η επιλογή γίνεται πάντα σε συνεννόηση με τον εκδότη, βέβαια, ο οποίος επενδύει στην έκδοση - μπορεί, για παράδειγμα, να μας αρέσει πολύ η δουλειά κάποιου εικονογράφου, αλλά η αμοιβή του να είναι πολύ υψηλή για το κοστολόγιο ενός βιβλίου και γι' αυτό να μην μπορεί να προχωρήσει η συνεργασία. Συμφωνώ, πάντως, μ' αυτό που λέτε και θεωρώ ότι είμαι πολύ τυχερή για όλους τους εξαιρετικούς δημιουργούς με τους οποίους έχω συνεργαστεί μέχρι σήμερα - τους ευχαριστώ όλους πολύ με κάθε ευκαιρία για την ωραία τους δουλειά, που τη βρίσκω κι εγώ λαχταριστή!

8. Η συνεργασία σου με τον Αλκιβιάδη Κωνσταντόπουλο στην Τρελή τρελή Αλφαβήτα, το Αριθμητάρι και το Αγρόκτημα έδωσε μια "μουσική" διάσταση στη γραφή σου με μεγάλη επιτυχία! Ομολογουμένως. Η επιτυχία αυτή συνεχίζεται. Να περιμένουμε συνέχεια; Ετοιμάζετε κάτι;

Με τον Αλκιβιάδη έχουμε την αισθητική συγγένεια και την επικοινωνία που χρειάζεται κάθε καλή συνεργασία, όπως λέγαμε και πιο πριν για τους εικονογράφους, αλλά μας συνδέει επίσης και η δημιουργική τρέλα και η τελειομανία που έχουμε και οι δύο, για τη δική του πτυχή της δουλειάς ο καθένας, όπως και ο κοινός μας στόχος: η διασκεδαστική μάθηση των παιδιών. Όταν βγήκε η «Τρελή τρελή ΑΒ» (Ψυχογιός, 2013), πολλοί παραξενεύτηκαν για το λεξιλόγιο που χρησιμοποίησα κι αναρωτιόνταν μήπως είναι δύσκολο για τα παιδιά, όπως και για τα είδη της μουσικής που πάντρεψε ο Αλκιβιάδης στο CD: από ρέγκε, χιπ-χοπ και ροκ, μέχρι ζεϊμπεκιά, καλαματιανό και νησιώτικο. Σύντομα όμως η πορεία του βιβλίου-CD έδωσε τις απαντήσεις για την απήχηση που έχει η δουλειά μας ακόμα και σε πολύ μικρά παιδιά, 2,5-3 ετών, που τραγουδάνε τα τραγούδια μας: πλέον βρισκόμαστε στη 12η χιλιάδα κυκλοφορίας, και μάλιστα εν μέσω οικονομικής κρίσης! Αυτή η αγάπη και η ανταπόκριση των παιδιών μάς οδήγησε στο «Τρελό τρελό Αριθμητάρι» και στο «Τρελό τρελό Αγρόκτημα», που αγαπήθηκαν εξίσου από μικρούς και μεγάλους. Και ναι, ετοιμάζουμε το επόμενο βιβλίο-CD μας που αποσκοπεί στη διασκεδαστική μάθηση, το οποίο αυτή τη φορά θα απευθύνεται στα παιδιά όλων των τάξεων του Δημοτικού. Περισσότερα όμως θα πούμε εν καιρώ, όταν δηλαδή η έκδοση προχωρήσει με το καλό.

Να μερικά από τα βιβλία της Ράνιας για να τα γνωρίσετε:

- Το βιβλιοφιλαράκι μου, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Η γιαγιά μου και ο παππούς μου, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Η Ροζώ, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Ένα τρελό τρελό τρελό αγρόκτημα, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Γλυκιά μου πιπίλα, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Ο φίλος μου ο ύπνος, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Ο μπαμπάς είναι άνεργος, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Στο γιο γιο με τη γιαγιά, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Ένα τρελό τρελό αριθμητάρι, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Οι γονείς μου, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Μια τρελή τρελή αλφαβήτα, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Η μάχη της οδοντόβουρτσας, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Στο αυτοκίνητο δε σε αγαπώ, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Ο φάλτσος νάνος, Εκδόσεις Μεταίχμιο
- Παραλία για λύκους, Εκδόσεις Μεταίχμιο
- Κοιμήσου μαζί μου, μαμά!, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Το αετόπουλο που ντρεπόταν να φορέσει γυαλιά, Εκδόσεις Βιβλιόφωνο
- Το σκιουράκι που δεν ήθελε να φάει, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Πουθενά χωρίς την κούκλα μου, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Πιπίλα μου γλυκιά, Εκδόσεις Ψυχογιός
- Η ομορφότερη λαμπάδα του κόσμου, Εκδόσεις Ψυχογιός

Δείτε βίντεο για τα βιβλία της Ράνιας Μπουμπουρή εδώ:

ΒΙΝΤΕΟ ΓΙΑ ΑΒ:

<https://www.youtube.com/watch?v=wswj-yVWsKg>

<https://www.youtube.com/watch?v=YttrjuAm--0>

<https://www.youtube.com/watch?v=OlhOALhLdag>

<https://www.youtube.com/watch?v=BDTpXBHz8aE>

ΒΙΝΤΕΟ ΓΙΑ ΑΡΙΘΜΗΤΑΡΙ:

<https://www.youtube.com/watch?v=lgaB4mxqNQ4>

<https://www.youtube.com/watch?v=3TCKxucDk8Y&t=4s>

ΒΙΝΤΕΟ ΓΙΑ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑ:

<https://www.youtube.com/watch?v=qAYgynCOufs>

